

Бүрэлт-Монгол

ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

ТРАКТОР ЗАҮАБАРИЛГА ЭРХИМ ШАНАРТАЙГААР ҮНГЭРГЭХЭ

Тэдэй полевоу хүдэлмэри-амжалтанууд машинно-паркнуудай хэр зэрэг зааабарилгаданһаа боло-болзор соогоо эрхим ша-нартайгаар зааабарилгадан болон хүдөө-ажалай ма-шиннуудай дүүрэтэр эбдэ-үргэлжэ ябажа гарадаг. Намар-үбөлэй зааабарил-гээтэ хайнаар үнгэргэ-публикын түрүү МТС-хүдэлмэрин дүй дүршэл энэ элээр харагдана. Энэ жэлдэ трактор маши-нууд эрхим шанартайгаар яажа, полевоу хүдэлмэри-н түгэс бэлэдхэлтэйгээр Саянгын, Хэжэнгын, Ехэ-Кударын, Кырен-тинно-тракторна станци-нууд бэлэ амжалтануу-дажа, жэлэйнгээ түсэ-ншлээдгүй үлүүлэн байна.

Машинно-тракторна парк-нуудай зааабарилгада бэлэдхэл үнэ хада дүүрээд, зааабарилгын хүдэлмэри түлэг дундаа ябуулаг-дажа байха үе байгаа. Тээд, зарим МТС-үүдэй хүдэлмэрилэг-шэдэй харюусадгагүй ябадалһаа боложо зааабарилга хангалтагүй-гүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна.

«1944 оной IV квартал соо трактор болон хүдөө-ажалай ма-шиннуудыг зааабарилга тухай» Бурят-Монголой Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоолоор МТС-үүдэй ма-шинно-тракторна паркнуудыг зааабарилга график бата-лагдаба. Тингээд байхада энэ графике дүүргэхэ ябадал зай-лашагүй. МТС-үүдэй дирекци болон партийна организационууд энэ график дүүргэхэ ябадал хангахын тулада бүхы зааабари-лагнадта нүхэр Сталинай эли-хэл гүнзэгыгөөр ойлгуулан, тэ-дэнэрэй дунда социалистическэ мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ уялгатай. Тинхэ зуураа, тэлэн-рэй дундахы мурьсөөнэй дун саг үргэлжэ гаргажа, түрүүшүүдэй дүй дүршэлыг бүгэдын шалабарн болгохо ябадал хангаха шухала. Зааабарилгаша бүхэндэ үндэр бүтээсэ туйлуулхын хойноһоо оролдохоо гадна, эрхим шанар гэшыгэ мартажа огто болохогүй. Трактор зааабарилгын ябаса бо-лон шанарай түлөө МТС-үүдэй дирекция, ахалагша механик болон аймагай комисси-нууд зааабарилгашдай адли харюусаха ёһотой.

Зааабарилгын хүдэлмэринүү-дыг түргэн ба эрхим шанартай-гаар үнгэргэхын тулада МТС-эй бүхы хүдэлмэрилэгшэдыг культурно-болболсон байра бай-дал, хайн эдээ хоолоор хүсэд хангаха шухала.

Нүхэр Сталинай ноябриин 6-да хэлэһи түүхэтэ элдхэл болон Улаан Армингаа үдэр бү-рин амжалтануудаар зоригжон республикын МТС-үүдэй бүхы хүдэлмэришэд зааабарил-гаа саг болзор соонь эрхим ша-нартайгаар дүүргэжэ, ерэхэ жө-лэйнгээ полевоу хүдэлмэринүү-дыг хайн бэлэдхэлтэйгээр угта-хыг лэбтай.

320 тонно тулишэ алмаба

Тинхэ «Теплоэлектростен-» болбол түрүү предприя-и нэгэн болоно. Предприятиин эмхитэй 1944 оной октябрь нарын турша 3000 киловаттчас элек-

трическэ хүсэ ба 320 тонно тули-шэ алмаа. Мүнөө тэдэнэр амжал-тануудаа бүри арбидхахаар зор-игжон эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

В. БАДМАЕВА.

Польшын национальна хайндэрэй дашарамда М. И. Калинин, И. В. Сталин болон В. М. Молотовой эльгээһи телеграмманууд

Ноябриин 11-дэ тэмдэглэгдэхэ Польшын бээ даанхай байхын үдэр болохо польско националь-на хайндэрэй дашарамда нүхэр

М. И. Калинин, нүхэр И. В. Сталин болон нүхэр В. М. Моло-тов дооро тодорхойлогдохон телеграммануудыг господин Бо-

леслав Берутдэ ба господин Э. Осубка-Моравскида эльгээһи байна.

Господин Б. Берутдэ, Народово Крайовой Радын түрүүлэгшэдэ

Польшын национальна хайн-дэрэй дашарамда Танда өөрынгөө хани барисанай амаршалгыг хургэхэ зуураа энэ дайнда шэ-

рээгдээд, өөрынгөө урыг үгэһи советско-польско ханибарисан болбол гитлеризмыг илаха бүгэ-дын плалтыг хурдаджа, манай ахадүү болохо арадуудай амгалан

байдал ба эел жаргалай үндэсэ нуурин болохо байха гэжэ элгэ-гэн байһанаа мэдүүлэб.

М. КАЛИНИН.

Народово Крайовой Радын түрүүлэгшэ господин Б. Берутдэ, Национальна Сүлөөлэлтын Польско Комитедэй түрүүлэгшэ господин Э. Осубка-Моравскида

Польшын национальна хайн-дэрэй Танда халуун амаршалга хүргөөд, хүсэтэй ба бээ даан-хай демократическа Польшыг байгуулха хэрэгтэ саашадаа ам-

жалтануудыг туйлахыгтай хү-сэнэб. Манай арадуудай ахадүүгэй союз ба немецкэ дарлагшадта эсэргүү польско болон советскэ сэрэгшэдэй шунаар батадхагда-

хан хамтын тэмсэл болбол үнэ удаан болошгүй немецкэ дарлаг-таһаа Польшыг бүри мүнэн сү-лөөлжэ байха гэжэ найдашаб.

И. СТАЛИН.

Национальна Сүлөөлэлтын Польско Комитедэй гадаада хэрэгүүдэй таһа ыг хүтэлбэрилэгшэ господин Э. Осубка-Моравскида

Польшын национальна хайндэ-рэй дашарамда Танда ба бүхы польско арада үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэжэ, немецкэ бөгөөд шовхошодһоо бүхы польско

газарай түргэнөөр сэрблэгдэхын юрөөл табишаб. Хамтын дайсан болохо гитле-ровскэ Германида эсэргүү хатуу шагна байлдаан соогуур түрөжэ

бин болоһон, манай хани бари-саан Польшын ба Советскэ Со-юзай туһада үдэрөө үдэртэ бүхэ-лэхэ байха гэжэ элгэнэб.

В. МОЛОТОВ.

Советскэ Информбюроһоо

Ноябриин 10-ай оперативна мэдээн

Ноябриин 10-ай туршада ТИССА ба Дунай мүрэнүүдэй хоо-рондо манай сэрэгүүд хэдэн нуурин газарыг, тэдэнэй дунда БАБА, ПАПИ, МАРГИТ, БОРШОДСЕМЕРЕ, ТРАНСИЕНТМИКЛОШ, ПИЛЬ, МАЙОР, ПИЛИШ гэдэг газарнуудыг ба ЧИНЧЕТАНЬЯ гэдэг түмэрзаймай станцие байлдаатайгаар эзлэб. Иигжэ манай сэрэгүүд БУДАПЕШТ-МИШКОЛЦ хөбөрэй хоорондо түмэр замыг таһалаа. Ноябриин 8 ба 9-дэ ТИССА ба ДУНАЙ мүрэнүүдэй хоо-рондо манай сэрэгүүд 4.100 венгерскэ ба немецкэ солдат болон офицерыг плендэ абаһан байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрз тагнуулшадтай бэлдэрлэ болон. Ноябриин 9-дэ манай сэрэгүүд 15 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэһэн байна.

★ ★ ★

Венгрида Тисса ба Дунай мү-рэнүүдэй хоорондо манай сэр-эгүүд байлдаатайгаар урагнаа дабшаба. Н-скэ содиненин чьстнууд гитлеровецүүдэй контр-атакыг сугаруулан сохижо, Тис-са мүрэнэй баруун эрье дээрэ түрүүнэй эзлэһи иландармаа үргэдхөө. Будапешт-Мишколц хоё-рой хоорондохы түмэрзамыг не-мецүүд илангага үсэд шангаар хамгаалаа. Аяхабтар шанга байлдаанда советскэ ябган сэрэг-шүүд хайсанай эсэргүүсэлгыг нуга даража, Маргит гэдэг нуу-рин газарыг эзлээд, Будапешт-Мишколц хоёрой хоорондохы тү-мэр замыг таһалба. Гитлерове-цүүд советскэ частынуудыг суга-руулан сохижо хэдэлгэ хээ, тээ тэдэнэй бүхы контратаканууд амжалта туйлажа шадаагүй. Үдэ-рэй туршада тус участок дээрэ 700 гаран немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицерүүд үгы хэдлэһэн, 9 танк ба самоходно ехэ буу гэмтээгдэһэн байна. 3 самоходно, 12 полевоу ехэ буу, 2 радиостанци, сэрэгэй зэвэртэй

склад болон домо хэрэгсэлтэй ехэһэн ашаа тээбартай хамта трофей буллагдан абаба. Цег-лед городһоо баруун-хойгуур ай-хабтар шанга байлдаанууд үр-гэлжэлөө. Дайсан болбол Буда-пештыг хамгаалжа байһан бү-лэглэлгээс саг үргэлжэ шан-гадхана. Немецүүд байлдаанда СССР-эй танкова ба мерито дивизи-оруулан байгаа. Ойроһон зуура-да артиллерийскэ бэлэдхэл хэһэ-ийнгээ һүүлээр манай сэрэгүүд дайсаанда добтолго хэжэ урагнаа дабшаба. Пилиш гэдэг түшэг тулгууринг томо пунктые эзэ-лэб. Дайсан болбол сэрэг ба тех-никынгаа талаар ехэ гээлтэдэ ороһон байна.

Зүүн Пруссида манай сэр-эгүүд артиллери ба мшомедой буудалгаар дайсанай буудалгыг үүрүүд ба ябган сэрэгэй бөөг-нэрлэгыг үгы хээ. Н-скэ частини подразделенинууд немецүүдтэ гэгэ-гэнтэ добтолго хэбэ. Хам оройсо-һон тулалдаанда советскэ боецүүд нэгэ рото шахуу гитлеровецүү-дыг хулажа, хүтүүшыг плендэ

абаа. Ондоо нэгэ участок дээрэ манай артиллеристүүд ба мшом-едойчууд дайсанай позицида буудалгата добтолго хэһэн бай-гаа. Артиллерийскэ батарея үгы хэдлэжэ, домо хэрэгсэлэй склад гөһөлөгдөһөн байна.

◆ Пулутск городһоо хойгуур манай түрүү подразделенинууд байлдаатайгаар тагнуул хэхэ гэжэ хэдлэһэн гитлеровецүүдэй атакыг сугаруулан сохибо. Ма-най позицинуудта орохо замууд дээрэ дайсанай 50 гаран үхээр үлөө. Немецкэ нэгэ самоходно ехэ буу мшомедой орожо шатаһан байгаа.

◆ Немецкэ армида хүсөөр та-тагдан ороһон полягууд Улаан Арминн талада шэлжэн ороһон. 290-дэхи немецкэ ябган сэрэг-гэй дивизиин 505-дахы полкһоо шэлжэн ороһон солдат Тадауш К. гэгтэ нигэжэ мэдүүлнэ: «Би поляк хүм, Польшыг бөгөөд шон-жо, польско арадыг бахалуурда-жа байһан немецүүдыг үнэн зүрхэнһөө шөө үзэлэб. Энэ оной январьда намайг немецкэ армида хүсөөр татажа абаа хэн. Неме-цүүд ооһэдшгөө түлөө шуһыг адхуулха гэһэн байгаа. Фронт дээрэ ерээд байхандаа түрүүшын аргаболомжо олдохолоор би Улаан Арминн талада шэлжэн орооб. СССР-тэ польско арми амхидхэг-лээ юм гэжэ нүхэдһөөн мэдээ-һэм. Миний гансахан хүсэлийн тэрэ арминн солдат боложо, гар-таа буу барин немецүүдэй урдэ-һаа дайладала ябадалда байна. Польско арадуудта ушаруулан гапуудал ба зоболонгой түлөө гитлеровскэ адууршадһаа харюу үнөөгөө абахыг хүсэнэб».

Германиаа ба тэрээнэй эзэмдэһэн ороноудһаа советскэ гражданинуудые нютагтань бусааха хэрэгыг эрхилхэ СССР-эй Совнаркомой түлөөлэгшэ генерал-полковник Ф. И. Голиковой интервью

Баруун талын сүлөөлэгдэһэн газар дээрэ немекэ бөгөөдшөлгөдо оронон олон советскэ гражданинууд байһан тухай мэдээсэлүүд советскэ үргэн нийтэ ехээр новирхуулдаг хадань ТАСС-эй корреспондент болбол эдэ гражданинуудые Эхэ оронданы бусааха түсэб тушаал асуудалтайгаар нютагтань бусааха хэрэгыг эрхилхэ СССР-эй Совнаркомой түлөөлэгшэ генерал-полковник Ф. И. Голиковой хандаба.

Корреспондентил асуудалда харюу болгон нүхэр Голиков удаахи мэдүүлгэ хээ:

“Улаан Арми ба манай союзнигуудай арминууд агууехэ мэлтэ хэһэнэнь эсэгтэ оло мянган советскэ хүнүүд дайсанай пленнэе мултарба.

Франциин, Бельгииин, Голландиин, Италиин, Люксембургийн, Великбританиин, Египетийн, Хойто француиска Африкийн газар дээгүүр, мүн Америкийн Холбоот, Штатуудтань хэядаһан эдэ хүнүүд советскэ орондо бусааха сагаа хүдэлжэ байна.

Советскэ правительство болбол өөһэднэгөө ир ждааниндай энэ халуун хусалыг шидэ хал тургашээр бэсүүхын тулдэ бүхы хэмжээнүүдые авана. Эдэнүүдэй арбаад мянган хүн Англиваа ерээ; Советскэ гражданинуудые нютагтань бусааха сэлдэгдэй ехэ хүдэлмэри Франциин, Бельгииин, Голландиин ба Люксембургид хэгдэжэ байна.

Советскэ гражданинуудые Эхэ орондонь бусааха хэрэгыг эрхилхэгэ болбол өөһэднэгөө гражданинуудые элэрүү эн олохо, зарлан суглуулаха ябадһаа эхилхэ хэрэгтэй болон. Энэ хүдэлмэри ашаар харахда амархан хэбэртэй аад эндэ тиймэшье амархан гэлэ байна, юб гэхэдэ союзна сэрэгүүдэй сүлөөлгөн газарта оролсон манай олон хүнүүд сэрэгтэй пленнэ хүнүүдэй лагерьта, заримдаа немекэ сэрэгтэй пленнэ хүнүүдтэй хамта байһаар байна. Эдэ лагерьнуудта байһан манай хүнүүд үшөө немечүүдтэй мэдэлһэ шье гарлагүй гэһэн ушарнууд тэмдэглэгдэб. Эдэарэй байдалынь ехэнхи ээ тон хангалтугүй: хубсаһа хунар муутай, эдэ хоол муутай, мейко санитарна туһаламжагүй ба хамалтада орожэ байдаг байна.

Тиймэ нэгэ жэшээ абахада немекэ лагерьһаа Итали хулар тэрлэдэн ошонон Советскэ сэрэгтэй пленнэ 72 хүнтэй бүлэг болбол Прадын орондо немечүүдтэ эсэргүү партизанска тэмсэл хээт, бийлгдһаар ялжэ союзна сэрэгүүдтэй нэгэлдэһэн ба пленнэ абаһан олон тоотэ немекэ пленнэ хүнүүдые тэдлэртэ тусалжа үгэһэн

байгаа. Энэ партизанска стратэги зохихо уелови хангал олгохо ба нютагтань бусаахын таллар туһаламжа үзүүхынгээ орондо нютагтай сэрэгтэй захирал болбол тэднэрые немечүүдтэй хамта концентришонно лагерьта хаагаад, арлан үдэртэ барика байһан аа. Үүбээн олоорөө эмхитэ буруушалга хэһэнэйн хүртэ э сүлөө һэн байгаа.

Сүлөөлэгдэһэн газар дээрэ манай хүнүүдые түргэнөөр суглуулаха ээ орондонь бусааха ябадһаа хэдэ дахиа һаад ушаруулдаг.

Сүлөөлэгдэһэн советскэ гражданинуудта эдэ бүхы нормальна бэшэ хандалганууд союзна эсэгтэй зарим түлөөлэгшэнэжэй зүгһөө союзна державануудайнаа гражданинуудта ямаргаар яандаха уялгага ойлгоогүй мэрөөһө нь гарана хэбэртэй. Советскэ Правительство болбол эдэ гурилгүй ябдалнуудые аригхайн тулдэ эршэтэй хэмжээнүүдые абажэ байна. Эдэ бүгэжэ оарын сэг сөө эг сөөгдөхө байха гэһэн үндэвэ баригтанууд бии.

Сүлөөлэгдэһэн харша хангал болбол баримтлһан хүнүүд мэхэлхэ, провокаци гэхэ мэтээр манай гражданинуудтай һанал бодолыг хор ожо, советскэ Эхэ оронтой таанарые мартгаа, өөһэднэгөө гражданинууд гэхэ тэмдэглэжэ болло гэхэ хэбэртэй хуурмаг юмэнүүдтэ элэрүү э гэһэн ябдалнуудые гата бэшээр гаргана. Эдэ хүнүүд болбол Эхэ орондо бусаахаалаартай хэбээхэ байха гэжэ манай хүнүүдые айлана. Энэ шал дэмы юмэнүүд тушаал буруушалгашы хэһэнэи хэрэггүй гээ.

Советскэ орон болбол немекэ бөгөөдшөлгөдо оронон өөһэднэгөө гражданинуудые мартгагүд, тэднүүд тушаа оролдого гаргажа байна. Тэднүүд гэртэ ерэхэдэ Эхэ орононьгоо хүбүүд шангээр хүдэлгэн абтаха байха. Ге манска хүсэрхэлгэ ба терророй хангалтаар СССР-эй интересэ харин юмэнүүдымэшье хэһэн советскэ гражданинууд Эхэ орондо бусаад байхдаа өөрнөнөө уягыг үнэ сэхээр дүүрлэт байгаа һэн харюуламгад хэбээхэ хэрэггүй байха гэжэ манайшье тоотон.

Хэдэ мянган советскэ хүнүүд немекэ бөгөөдшөлгөдо бусаахынь лийсан э эсэргүү германска тэмсэл хээ гэжэ германска баригтанууд олон бии. Идэ шээхэдэ, немечүүдтэ и эндэ орожа Франциин газар дээрэ туугдаа абаһангадһан Улаан Армиин урчин улаанармеевүүд ба офицерүүд болохо олоототэ орол, грузин, армян, таджик, татар, украинец, белорусс хүнүүд Франциин газар дээрэ гаргаа буу барика бүлэг ба подразделенияүүд болон немекэ командованида ээргүү востани хээт, француужэ парти-

зануудтай нэгэлдэжэ, Франци ба Бельгиине немечүүдтэ сүлөөл э ябадһаа эдэ хитэйгээр хабсада сиз һээ. Эдэ орончын нийкэ хүбүүдээрэ өмгөртөө а жи шадһаа байна.

Бусааха ерһөн советскэ гражданинуудта зарьмандинь гаргаа буу барика, зарьмандинь—үйлэдбэри дээрэ, зарьмандинь—культурай талаар хүдэлмэри хэжэ дайсаните бутэ нэрһэн халгалха ба шалтэ туйлаха яадала нэн дары үрхэтэйгээр хабсага саха гүйсэл аргэболожо олгогдон.

Тийхынгээ хажуугаар эдэнүүдэ ажайлдһаа, эмвүүлгэ болон һура сал гэхэ мэтэнүүдтэй таллар зохихо материална туһаламжа ба дэмжэ гэнүүд үзүүлэгдөхө байна.

Эхэнүүдлэвэл немечүүдтэй хулгайлан абаһан олоонган үхибүүд Эхэ эсэгтэ бусаагдаха ба зарьмандинь хүүсэдтэй байһан ба санаторионуудта оруулагдаха байха.

Олоочой нэгэ жэлэе абаад үзэе: һалхан Улаан Армиин сэрэгшүүд Экаринска украинийн газар дээрэ Мухачев) городто ойро 2½-һаа 15 хуртархи һананай 200 шахуу советскэ үхибүүдые немечүүдтэ булжажа абаа. Немечүүд тэднине Германияда абаһаха гэжэ түшэрмаар хоёр һара нэрэһэн байна. Олон үхибүүд замдаа туражэ ба үшөөнөө болохо үхөө. Үшөөн үхибүүдтэвэл немечүүд алааг байһан айца.

Мүнөө эдэ үхибүүд абагадһаа, хуеһаа хунар абажа, эмвүүлжэ, һайлар эдэлжэ Эхэ нютагта бусаагдажа байна.

Мүнөө үедэ советскэ гражданинуудые нютагтань бусааха хэрэгыг эрхилхэ СССР-эй Совнаркомой этигэмжэтын түлөөлэгшэдтэй зарьмандинь хэдэн оринуудтаар абажа байна, зарьмандинь түрүүшынгээ хүнүүдые ябуулал, хойноһонь мэрдохөөр болжэ байна.

Манай гол хүдэлмэри үшөө ур амнай гэмшэ. Бөгөөдшөлгөдо оронон советскэ хүнүүдтэй олоонгын үшөө сүлөөлөгдөүд, Германиян газар дээрэ байна.

Дайсанай бүрихүн ба эсэһэн бутэ нэрбэгдэ үдэрһин ойр болло. Тэрэ болбол манай советскэ ахадүү ба эгэшэдүүнэрэй сүлөөлэгдэхэ баярай үдэр болжэ юм. Тэдэ бүгэдэ фронт дээрэ дайсангай тулаалдажэ байгаа боевүүдтэй дунда, хүсэн түгэс гүрээһангөө байгуулагшдтэй дунда Эхэ орондо өөһэднэгөө һуурине олохо байха. Немекэ бөгөөдшөлгөнөө сүлөөлэ дэһэн советскэ хүнүүдтэй урда өөһэднэгөө түрэл нютагта гэр бүлэдөө бусажа ерэхэ, өөрнөгөө аралта, эсэгэ орондо үнэн сэхээр алба хэжэ үргэн арга-боломжонүүд нээжэ.

Сталин багшынгаа элидхэлдэ ажал хэрэгүүдээр харюулая!

Түүхэтэ элидхэлые илалтануудаар угтаба

Улаан-Удын маханай комбинат 10 нарын түсэбтэ даалгабарна 106,7 процент дүүргэжэ, нүхэр Сталиной түүхэтэ элидхэлые илалтануудаар угтаба.

Комбинат доторхи цех хоорондын мүрысөөндэ октябрь нарын дунгуудтэй ёһоор консервно завод, колбасна, гэдэһэнэй ба холодильна цехүүд түрүү һуури эзэлжэ комбинатай, парткомой ба цехын дамжуулгын Улаан тугууыг абаһан байна.

Төлөөлөгч балка үдэг цехын фронтоной комсомольско-залуучуудтай бригада мүрысөөндэ тү-

рүү һуури эзэлжэ 2.000 рлг шаг абаба. Комбинат ёрдох шаг болохо 1.500 гыг мал аладаг цехын абаһан байха юм.

Эдэ патриотууд туйлаһа жалтануугаа бүри дэһэнэи тула мүрысөөндэ оролсожэ элһнгээ түсэбтэ даалгабарна кэбриин 15 болгор дүүргэл электрческэ хүсэ 10 и туашшэ 5 процент алмахи циалестическэ үлгэнуудыг эршэтэй шангаар ажаллаа вад.

Е. ИВАН

Түүхэтэ элидхэлые гүнзэгыгөөр шудалнад

Агууехэ Октябреска социалистическэ революциин 27 ойдо зорюулжа хэһэн нүхэр Сталиной түүхэтэ элидхэлые ЦВРЗ-гэй олоонги цехүүдээр гүнзэгыгөө шудалха хэрэгтэ эндахы технигүүд, инженерүүд, хүдэлмэришэд болон абахаагшад угсаа элбэхитэйгээр хабсадалсажа, нэг гэмшэ үгыгэй ойлгонгүдээр орхилжэ гэжэ оролдоно.

Тус заводой вагоно-колёсно цехынхид болбол Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ нэгдэхэ һуури эзэлһан байгаа. Тэдэ мүнөө, энэ цех ео нүхэр Сталиной элидхэлые шудалга эршэм жэшээтэйгээр үн гэрэгэмжэ байна. Энэ цехын парторг нүхэр А. Отчашинскэ, цехын начальнигай орологшо нүхэр Сельх, цехын профорг нүхэр Шевцов гэгшэд тус элидхэлтэй үргэн нийтэ хүдэлмэришэдтэ таппасуулха талаар элбэхитэй

хүдэлмэри ябуулал. Эдэн дээ далаан бүхэндэ нүхэр айнай элидхэл уйнажа үг гална, олон тооной асуудалта хэлгэрэнгэ харюу үгдэгэ болонхой.

—Аралдугдай агууехэ нүхэр Сталиной элидхэл немекэ булжарагшадны динь нүхэн соо үгы хэжэ тодорхой заабари советскэ гүүдтэ үгэхэһөө гална, бүх түрэлтэһине салһалаа аба байлгха программа болов жэ.—энэ цехын стахановец карь нүхэр Семёнов хөөрбэ

—Нүхэр Сталиной элидхэл таппасуул байхдаа, би өөртэ дөрхой тобшолол хэбэб. Энэ хойшо үлэрэйнгөө нормые процентһээ доошо бэшэ дэ болжэ. Фронтдор туй байхаб гэжэ.—нүхэр Семёрынгөө үгыг үгдэлжэзүү

И. ЕРЕМЕ

Халаанайнгаа даалгабарине 300 процент дүүргэжэ

ЦВРЗ-гэй шарово хабсаргаа цехын хүдэлмэришэд нүхэр Сталиной элидхэлые радмогээр дуулаһанайнгаа һүүдээр акалдаа бүри эригжэжэ. хүдэлмэришөө эрикомтэйгээр захилаб.

Тус цехын строгальник нүхэр Шебулатов энэ түүхэтэ үдэр фронтоной янзаар хүдэлмэришэ халаанайнгаа даалгабарине 300 процент дүүргэжэ, һайн шанар-

тай продукция үйлэдбэрлэб.

Мүн котельщик нүхэр Штернһээ дутангүй хүдэлжэ халаанайнгаа даалгабарине процент дүүргэһэн байха. Тэрлэһэн разметчик нүхэр ревуляна, котельщикүүд Кусько, Орловский гэгшэдтэй оролдо хүдэлмэришэн иал.

Е. РИЧИН

Суднэ заһабарилгыгэ болзорһонь урид дүүргэхэбди

Байкало-Сэлэнгын шароходотвын хүдэлмэришэд болбол советскэ революциин 27 ойе нэрэгтэй түрэтэйгээр устһан байгаа. Энэ коллективтэй дунда социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар ябуулагдаһан байха юм. Мүрысөөнэй ашаар стахановецүүдтэй тоо үдэрһөө үдэр бүри олоһоорөө.

Октябреска революциин 27-дохи ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан дээрэ 53 эгээн эрхим стахановецүүдын үшэтэ болэгүүдээр болон мүнгөөр шангадаба. Эдэнэй дунда модошо дархан нүхэр Рязанов, комсомольско-залуучуудтай бригадын бригадир нүхэр Орлов, котельщикүүдтэй бригадын бригадир нүхэр Ивзакин, түмөршэ дархан нүхэр Лебедев ба бусад бии.

Советскэ Союзай Маршал нүхэр Сталиной элидхэлтэй саад байхдаа эндэхи хүдэлшэд болбол илагта ажалтай бьяануудые гаргаха тээшэ элһнэд. Үбэлэй үедэ судна зориха түсэбөө заатагүй болһоонь урид дүүргэхэбди гэжэ гэн дуугаар мэдүүлжэ.

Мүнөө тус коллективтэй хурилан, инженерно-техническэ дэлмэрилэгшэд болон албахи Верховно Главкомандалаи советскэ Союзай Маршал Сталиной элидхэлые халгүгү гүнзэгыгөөр шудалжа бии.

—Воздвигнай элидхэл болһаз шэнэ шэнэ илалтануудтэ зоригжуулна.—гэжэ баярай өмөгтэйгөөр мэдүүлжэ

А. ЕГОР

Дүрбэ нарын политическэ хургуули эмхидхэгдэхэнь

ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой бюрогой тогтоолой ёһоор дүрбэ нарын болзортой политическэ

хургуулинууд колхозно партинай организационуудта эмхидхэгдэ-

хэнь. Энэ хургуулиин программань зохёотдожо байна.

Тарья тушаалгын түсэб сүм дүүргэхые фронт эринэ

Тарбагатайн, Бичурын, Зэдын колхозууд хамаг бүхы хүсээ тарья тушаалга дээрэ элсүүлэн табиха ёһотэй

Курумканай колхозуудта

Украины колхознигуудай уралаар Октябрийн урда тээхи социалистическэ мүрьсөөндэ оролсоһон Курумканай колхознигууд абанга уялгануудад хүндэтгэйгөөр бэлтүүбэ.

Социалистическэ мүрьсөөнэй бурьялга долгын доро ажаллаһан эндэхи колхознигууд гүрэнтэйгөө болзорһоонь урид тоосоод, түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фондо тарья оруулха уялгаа октябрийн 25-да дүүргэһэн байна. Мүнөө аймагай колхозууд хүрэнгөө хаажэ эхилэнхэй.

Түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фондо тарья оруулха патристическэ хэрэгтэ түрүү колхозууд угаахэ эдибхи гаргаа. Свердловэй нэрэмжэтэ колхозой членүүд

түсэбһөө гадуур илалтын фондо 1.800 пүүд, Мүргэний сомоной Сталимай нэрэмжэтэ колхоз — 1.200 пүүд, Лениней (Юрэнэй) «Ленинская Искра», Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд 600—600 пүүд тарья оруулһан байна.

Төршөлэн малакалайнь фермүүд үбэлжэлгэдэ бэлэн болонхой. Нүхэр Сталимай ноябрийн 6-да хэһэн элдхэмые зүбшэн хэлсэжэ, ойлогоод байхадаа түсэбһөө аймагай колхознигууд адуу малга дүлэн байра, салхалан тэжээлээр хангажа атар тарганаар ондо оруулха. ерэхэ жэлэй хабарай тарилгада эрхигээр бэлдэхэ гэхэ мэтгын шилэнүүд уялгануудые абана.

Түрүүшүүлһээ жэшээ абаха

ЗАЙГРАЕВО. (Телефоноор абтаба). Аймагай арба шахуу колхоз гүрэнэйгөө урдах уялгануудые сүм дүүргэбэ. «Улаан Эрхигтэ», Дээдэ-Илькын сомоной Кировэй, Сталимай нэрэмжэтэ колхозууд түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фондо тарья оруулха байна. Гүрэнтэйгөө бүринг тоосоожэ дүүргэһэн Доодо Илькын сомоной Сталимай, Илькын сомоной Ворошиловой, Ново-Брянска сельсоветэй Тельманэй нэрэмжэтэ колхозууд хүрэнгөө хаажэ эхилэнхэй.

Гэбэһье, олонхи колхозууд гүрэнтэйгөө тоосоожэ дүүргээдүй байһаар. Тарья тушаалаар эгээл гээгдэжэ ябанга Димитровэй нэрэмжэтэ колхоздо «1944 оной ургаса хурялга болон хүдөө-ажалай продуктуудай бэлэдхэл тухай» ССР Союзай Аралай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тэтгөөл бүдүүлгээр хэсэгэйруулһан ябалал үзэгдөө. Тингэжэ гүрэндэ эсэрүү ябалал гаргаһан түсэбһөө гүрэнтэйгөө Митропол гэгшэ хүдөөмэриһөө сүлөөлэгдэжэ, хуулийн жаргусалгада хабаадуулагдаһан байна.

Мүн Ушэгтэй сомоной Орджоникидын нэрэмжэтэ, «Майн 1» колхозууд гүрэндэ тарья тушаалга тон хангалтагүйгөөр жбуулжа байха юм. Эдэ колхозууд

зүүдэй хүтэлбэрлэгшэд ургаса муу гөһөн шалтаг бариад, гүрэндэ тарья тушаала ябалала али болохоор хаатуулдаг байна.

Тээд, Зайграйн аймагай зарим хүтэлбэрлэгшэд нимэ гүрэндэ харья ябалалтай эрид шанта тэмсэл хэһын орондо, харин өһөдөө тэднэрэй нүдөөдэ оролшоһон байха юм. Тингэжэ дээрэбээ түсэбһөө аймагай аяар 20-оод колхоз гүрэнтэйгөө хүсэл тоосоодүй сохилго болон хилдхэлгэ аргагүй ношоор ябуула. Тракторна болон мөрин молотканууд саг үргэлжэ минл байдаг байна юм. Төршөлэн тарья сохилго, хилдхэлгэ түхээрэн сүүхэ соо эмхидхэн колхозууд угы шахуу. Зайграйн тарья тушаалгын хангалтагүй ябангай гол шалтагаанууд нимэһүү байна. Мүн эндэхи бэлэдхэлгэ органууд хүдөөмэрээ хүсэлд найһаар табижа шалаагүй. Колхозуудай тушаалан тарья абатаг зарим бэлэдхэлгэ пунктүүд асарһан тарьянь саг соонь тушаалга абангүй үш улаан хаатуулдаг байна.

Дээрэ дурсагдаһа энэ дүтүүнууд энэ гэхээр усадхаа һаа Зайграйн колхозууд гүрэнтэйгөө түргэн тоосохо бүхы аргатай.

А. ЛИПУНОВА.

Тарья тушаалга таһалдуулагшад хэһээгдэнэгүй

Гүрэнэйгөө урдах уялгы болзорһоонь урид дүргээд, түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фондо тарья оруулха байһан түрүү колхозууд Хэжэнгэдэ ябала олон. Тэднэй дүшэ Хэжэнгын сомоной Сталимай нэрэмжэтэ, «Зургаалай зам», «Ударник» «Комсомола» ба бусад колхозууд бии.

Гэбэһье, тарья тушаалга болшоогүйгөөр таһалдуулан хамагай хойно шөрөгдэжэ ябанга зарим колхозууд бүхы аймага гэдэргэн татажа ябана. Жэшээхэлэ, Дунда-Худанай сомоной Ворошиловой, Энгельскай, Чесаншын сомоной Сталимай нэрэмжэтэ, «Коминтерн» колхозууд илангага гээгдэнхэй. Энэ колхозууд гүрэндэ тарья тушаала түсэбүүдэ хахадлаашьдүй байһаар.

Ушар шалтагаанинь юб гэхэдэ, түсэбһөө колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд ургаса муу дээрэһээ тушаала тарьян бага гарана гэжэ гүрэндэ эсэрүү һанал гаргадаһаань болно. Мүн эдэ колхозууд тарья сохилго болон сээрлэлгэ дээрэ бүхы колхознигууд элүүлжэ шадаагүй байла юм. Зүгөөр гүрэндэ тарья тушаалгы таһалдуулжа байһан эдэ колхозуудай гэмтэ нүүрүүдта мүнөө хүртэр хэмжээн абтадүй байһаар. Хэжэнгын цэргийн, советскэ болон мүрлэлтын органууд энээн түхэй һайн мэдэжэ байһан болобоһье, мүнөө хүртэр гэмтэ нүүрүүдэнь ладдэн абха аширгүй байһаан гайталтай.

Б. ГРИГОРЬЕВА.

ВКП(б)-гэй айкомууд болон аймгүйсэдкомуудай зууршалгаар Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэгшэд:

ЗАЙГРАЙН АЙМАГ

ТЕЛЬМАНЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Евстифеев, парторганизацшын секретарь нүхэр Филиппова)—гүрэндэ тарья тушаала түсэбһөө болзорһоонь урид дүүргэбэ.

«КРАСНЫЙ ОПЫТНИК» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Гуревич)—гүрэнэйгөө урдах уялгы октябрийн 22-то дүүргэбэ.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ

«УЛААН ШУЛУУТА» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Истаев, парторганизацшын секретарь нүхэр Шангаев)—тарья тушаала гүрэнэйгөө түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ.

«ОСОАВНАХИМ» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Стариков, парторганизацшын секретарь нүхэр Гармагенов)—тарья тушаала түсэбһөө болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

СТАЛИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Сероковиков, комсомольскэ организациянь секретарь нүхэр Степанова)—гүрэндэ тарья тушаала түсэбһөө болзорһоонь урид дүүргэһэн байна юм.

Тарьятай ашаанууд

Аймагай түрүү эрх колхозууд агуухэ Октябрийн социалистическэ революциин жэлэй алдарта ойдо бэлэг улаан ашаануудые олоор түсэбһөө гадуур гүрэндэ тарья тушаалан байна. Тушаалгаая үш хада Тельманэй нэрэмжэтэ 100 унаа улаан ашаан эмхидхэн түсэбһөө гадуур хэдэн тарья тушаала. Мүн «Красный», Кировэй, Ворошиловэй, Калининэй, Молотовэй, Сталинай нэрэмжэтэ (Зайграйн)

«Красный Октябрь» колхозууд олон тоото улаан ашаануудые эмхидхэжэ, түсэбһөө гадуур эрхим тарья тушаалан байна.

Мүнөө нүхэр Сталинай элдхэмые дуулажа гүрэнэйгөөр баясаһан түсэбһөө аймагай колхознигууд гүрэнтэйгөө түргэн тоосохо, түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фондо эрхим тарья элбэгээр оруулхабди гөһөн социалистическэ уялгануудые абана.

Г. САБЖАЕВ.

Гээгдэлэй шалтагаан нимэ

Аймагай түрүү колхоз гүрэнтэйгөө саг болзор тоосоод, түсэбһөө гадуур фондо шөлэмэл тарья оруулжа байна. Мүнөө зарим колхозууд тарья тушаала болошоогүйгөөр унжаһан, бүхы аймага гэдэргэн татажа байһаар. Тухайлангэ Роговский, Куренковэй, Держинский, Ворошиловэй (Вага-Куналейн), «Ворошилов» колхозууд болон, «Комсомола» тарья тушаала

эхилхэһээ хойшо эмхидхэгээр ябууһан дээрэһээ гүрэнтэйгөө аяар мүнөө хүртэр тоосоодүй байһаар.

Гол шалтагаанинь юб гэхэдэ, тарья сохило, сээрлэлгэ хүдөөмэриин хангалтагүйгөө болшо. Тээд, дурсагдаһа колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд энэ ехэхэн дүтүүнуудад усадхажа, гүрэнэйгөө урдах уялга дары дүүргэжэ шүтэлэ хэмжээнүүдые хараалаадүй байһаар.

А. МАНГУТОВ.

Тарья бэлэдхэлэй ябсаһаа

Улаан Армийн фондо эрхим тарья үгэмжэ, илалтын үдэрые улам түргэдэхын түмөө республикын бүхы колхознигууд эрхэлсэнэ. Агуухэ Октябрийн социалистическэ революциин XXVII жэлэй ойн үдэр нүхэр Сталинай хэһэн элдхэлгэдэ харью болгын колхозно тарлашад тарья тушаалгаая энэ гэхээр дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фондо эрхим тарья оруулхабди гөһөн социалистическэ уялгануудые абана. Тингэжэ, тэрэ уялгануудад үшэн хэрэгүүдээр бэлдүүлхын түмөө түрүү колхозууд гүрэндэ тарья тушаалгаая һайн үдэрүүдтэ нилээдгүй шангадхама байна.

Украины колхознигуудай уралаар Октябрийн урда тээхи социалистическэ мүрьсөөндэ оролсоһон, гүрэнтэйгөө болзорһоонь урид тоосоһон Курумканай колхознигууд түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фондо тарья оруулха. Свердловэй, Сталинай (Мүргэн) нэрэмжэтэ колхозууд түсэбһөө гадуур 1.200—1.800 пүүд түсэб тарья тушаалан байна. Тэршөлэн «Ленинская Искра», Кировэй, Лениней (Юрэнэй) нэрэмжэтэ колхозууд 600—600 пүүд тарья оруулһан байна юм.

Зүгөөр, бүхы аймгууд тарья бэлэдхэлгэдэ бүгэдэ нимээр ябуулаһагүй. Тэрэнгээ боложо мүнөө хүртэр республика лотер тарья тушаалга хангалтагүй ябана. Нягтын, Бичурын, Зэдын, Тарбагатайн, Нударын аймгууд тушаалгын эхилхэлгээ хойшо мүнөө болтор гээгдэлгээ усадхажа шадаагүй байһаар. Тингэжэ энэ аймгууд эхэ срен болон фронтынгоо урда гэм хэмэ байна.

Мүн Хори, Мухаршэбээ, Поибэйнали, Зайграйн аймгууд тарья тушаалгаая хангалтагүйгөө ябуулһаар. Зайграйн аймагай 26 колхозһөө сөрдөө 9-ын уялгата тушаалгануулга саг болзор соонь дүүргэһэн байна. Поибэйналискэ аймгта гүрэнтэйгөө хүсэл тоосоһон колхозууд тон үсээн.

Тарья бэлэдхэлгэе нимэ өхөө гээгдэнгэ татажа байһан энэ аймгууд гэмтэ ябалала усадхын түмөө бодете хэмжээнүүдые мүнөө хүртэр абтадүй байһаар. Тэрэнгээ боложо гүрэндэ тарья тушаалгаар эдэ аймгууд хамагай хойно шөрөгдэһэн зандаа.

Адуу малаа садхалан дулаанаар үбэлжүүлэе!

Мал үсхэбэрлэхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэхын түлөө

Закам най түрүү колхозууд үбэлжэ тэмсэнэ

Адуу мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэб үлүүлэн дүүргэхы хүсэ-хэн Закамнай түрүү колхозууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээ хайнаар ябуулжа байна.

«Большевик», «Коминтерн», Молоотовой, Кагановичын, Сталиной, Лениной нэрэмжэтэ колхозууд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлээ илангаяа хайнаар ябуулаа. Эдэ колхозууд бүхы малайгаа байра байдал дулаалжа, доторхинь сөөр болгонон байна. Мүн адуу малдаа бардам хүрхэ тэжээл бэлэдхэһэн байха юм.

Үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэе эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэ тус колхозуудай малажалай хүдэлмэриллэгшэд горьтойлон оролдолго гаргаба.

Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ тухай правительствын тогтоолые зүбнөн хэлсэлгэдэ зорюулагдан суглаанууд дээрэ дурсагдаша колхозуудай малнад адуу малаа садхалан тэжээл болон дулаан үбэлжэлгөөр хангаха уялгануудые абалан байгаа. Мүнөө тэрэ уялгануудыа бодотэ хэрэгүүдээр дүүргэбэ.

Малшадай республиканска зүблөөн тушаа

БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол байгша оной ноябриин 18-да малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг партийна, советскэ болон газартаряналгай органиудай хүтэлбэрлэхы хүдэлмэриллэгшэдэй болон мэргэжэлтэдэй, мүн түрүү малшадай хабаадангайгаар республиканска зүблөө үнгэргэхөөр шийдхэбэри гаргаба. Энэ зүблөөн дээрэ республикын 200 түрүү малшад хабаадалсаха байна. Зүблөөндэ сугла-рагнад болбол БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Советэй түрүүлэгшэ нүхэр С. М. Ивановой

«Мал үсхэбэрлэхэ гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса ба малай үбэлжэлгын эмхидхэл тухай» элидхэл зүбшэн хэлсэхэ байла. Малшадай республиканска зүблөөндэ хүндэтэ хуури эзэлхын түлөө бэлэдхэлэй хүдэлмэри республикын бүхы колхозуудаар энэ гайбар ябуулагдаха ёстой. Баян дүй дүршэлтэй түрүү малшад зүблөөндэ уригдан ерөжэ өөһө-дынгөө дүй дүршэлые республикын хүтэлбэрлэхы хүдэлмэриллэгшэдтэ болон үргэн нийтэ малшалта хөөрөжэ үгэхэ байна. Верховно Главкомандалагша Советекэ Союзай Маршал нүхэр

Сталиной элидхэлэй харюуда колхозно таряашадай дунда патристическа хүдэлөөн бадаруулагдана. Түбхын түрүндэ, малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг колхозни-гууд малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хэрэгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэ тушаа шэнэ шэнэ социалистическэ уялгануудые абана. Нимэһэе республиканска зүблөөн хүртэр дээрэ дурсагдаһан асуудалаар бүрин түгэс бэлэдхэлтэй болохын түлөө социалистическэ мурьсөөлэй долги-не улам саашаань бадаруулаха хэрэгтэй.

Үбэлдэ дүүрэн бэлэмди

Закамнай аймагай малшад болбол дургажа байгаа малдаа дулаан ба садхалан үбэлжэлгэ хангахын түлөө бага бэшэ хүдэлмэри хэһэн байна. Малай байха байранууд хатаа аймагай колхозуудаар үбэлдэй хүйтэн сагай эхилхэхээ холо түрүү дүүргэлдэнхэй. Тэрэ-шэлэн үбэлэй үсдэ адууна малаа бэлнээридэ ябуулаха хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэбэ. Колхозуудай ферма, гүүрт, отара болон хүрэг малнуудта ябаха малнад бүрин түгэс бэлэн боло-бо.

Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ талаар «Большевик», Лениной нэрэмжэтэ (Цакир) «Коминтерн», Сталиной (Хамнини сомон) Молоотовой, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд эрнэм жэшээнүүдые харуулан байна.

Аймагай колхозууд бараандаа адууна малдаа бүрин түгэс хүрхэ үбэлэ тэжээл бэлдэжэ шалаа. Олонхи колхозууднай сабишалангаһаан дунда жэшээгээр 14 центнер үбэлэ хуряжа абалан байна. Үнгэргэнэ зоной үсдэ 488 гектар сабишалан дээрэнхэ хоёр дахин үбэлэ сабишажа, 2.600 гаран цыфусу эрхим шапартай үбэлэ тэжээл бэлдэжэ шалаа.

Колхозуудай адууна малнууд зоветеринарна харалгада бүхы дээрэ оруулагданхай. Морин бүхэндэ 8 центнер, эбэртэ мал бүридэ 6 центнер, хони ямаан бүхэндэ 1,3 центнер болохо страховой фонд колхозууд бүхөнөөр би боллогдоо.

Үбэлэй үсдэ адууна малаа бэлнэхэе участогууд талалагданхай. Аймагай малшад болбол нөлб-

рини 18-да зарлагдаһан республикын түрүү малшадай зүблөөн дээрэ олон тооной хуури эзэлжэ, тэрээн дээрэ өөһөдынгөө түрүү дүй дүршэлнүүдые бусад аймагай малшада хөөрөжэ үгэхын зорилготойгоор бэлэдхэлэй хүдэлмэри-не хаа-хаалаггүй эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

Арадуудай агууехэ вождь нүхэр Сталиной түүхэтэ элидхэл ба иривазаар урмашаһан аймагай малшад малай үбэлжэлгые эрхим хайнаар үнгэргэхэ бээ гэжэ сохом найдагдана. Малшадай дунда социалистическэ мурьсөө-лэй долгины хүүлэй үдэрнүүдтэ угаа үргэнөөр бадаран дэлгэрүүлгэдэжэ байна гэшэ. Энэ мурьсөө-лэй үндэһөөр шэнэ шэнэ шалтанууд туйлагдаха байха.

А. ИВАНОВА,
АЗС-гэй главна зоотехник.

Олзсборилгын түрүү артельнүүд

Бурят-Монголой «Лесхоз-зай» системын промартелие энэ жэлдэ топ эршэмтэй ажалажа, олонхинь жэлэй түсэб уридшалан дүүргэбэд. Шээлхэдэ: Прибайкальска аймай «Лесохимик» гэжэ ар (түрүүлэгшэнь нүхэр Кошкэ жэлэйнгээ түсэб үшөө обтара соо 102,4 процент дүүргэбэ) Гансахан октябрь нарын абаад үзэхэдэ даалсабаряа 23 процент дүүргэжэ нилээдгүй нэмэлтэ продукция үйлэдбэри гүрэндэ тушааһан байха юм.

Мүн тус аймагай «Авангэжэ артелиндэ коллектив мөөндэ оролсоходоо абалан гануудыа амжалтатыйгаар үзгэжэ октябрь нарынгаа даалсри 209 процент дүүргэжэ бай. Заиграйн аймагай «2-Пятилетка» гэжэ артель (түрүүлэгшэнь нүхэр Ботов) амжалтуудаараа суурхана. Тус артелиндэ коллектив нара бүхы даалсабаряа үлүүлэн дүүргэжэ нийнгээ ашаар мүнөө жэлэй түсэб үлүүлэнхэй.

Жэлэйнгээ түсэб 113 процент дүүргэжэ

Сэлэнгын ой модоной зам коллектив Улаан Армыдаа, Эсэгэ орондоо туһаламжа үгэхы хүсэжэ үнгэрһэн нарын дай туршада эршэмтэй шагсажаллаһанайнгаа ашаар жэлгээ түсэбтэ даалсабары вал продукция гаргаха талаар ушалан 113 процент дүүргэжэ. Мүнөө тус коллектив и Сталиной элидхэлэй харюугон бүри эршэмтэйгээр хүдэлрлжэ, түсэбнөө гадуур 20 гон тусгаар продукция фронтугтэхөөр уялгануудые абаба.

Иволгын нургуулинууд

Нургуули ба нургалшалта халамжа үзүүлхэ неделнин нөөсхөгдөнөөн хүүлээр Иволга аймагай арад зон энэ хэрэгтөн хайнаар хэрэг дээрэнхэ дүүлжэ байнал.

Мүнөө тус аймагай колхозууд хамта дээрэ 13 центнер хартаабха, 9 центнер тарьяа, килограмм ноһо ба бусад зүйлүүдые суглуулаад байна. Хүдэлмэри-не саашаань хайнаар ябуулхын тула аймагай түрүү нургалшад комсомолцууд анхаралаа тал олон нийтин дунда үргэн хүдэлмэри ябуулжа үргэлжөөр.

ЗАРЛАЛ

Мүнөөдэр, ноябриин 10 үдэшын 8 часта культура экономикын институтдай байсоо нарын хүдэлмэриллэгшэ уранзохёолшодой, уранзурааш ба композиторнуудай ээлжсеминар болохо байна. «Ородой классическа филлини гол илганууд» гэжэ мээр лекци болохонь. Лекцине нүхэр М. И. Шинин ушхаха байна.

Харуусалгата редакторай орлогшо Д. ЛУБСАНОВ.

ТҮРҮҮШҮҮЛ

Сэлэнгын АЗС-гэй ахалагша зоотехниктэй кабинет соо арбаад хоно гаран хүн хуубал. Эдэнэрэй олонхинь хадаа ССР Союзай Совнаркомой «Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүд тухай» гаргаһан тогтоолтой газетэнүүдые гартаа баряад, шоото татажа байжа хэн стахановец хэды ша-нээн хэмжээнэй нэмэлтэ түлэбэри абаха болоноб гэжэ хөөрэлдэнэ.

— Энэ тогтоол соо хэлэгдэһэн пунктиуд ехэхэн хонирхолтой байна. Мүнөө эиэнтэй малай колхозой членүүд бараандаа та-ниланхай. Эгээл нимэһэе энэ түрүүшүүл - стахановецуднай ашагга ажал хүдэлмэри хэһэ-нэйнгээ тулада нэмэлтэ түлэбэ-ринимнай хэзээнхээ үгэхөө байнат гэжэ, намайе хуулгана байлгана-гүй,— гэжэ Зуево-Сутгойн сомо-ной Куйбышевэй нэрэмжэтэ кол-хозой правленин түрүүлэгшэ медальта, нүхэр Булажан Бап-зракпаев хөөрөбэ.

Түрүү колхозой правленин түрүүлэгшэ өөрынгөө стаханове-цууд тушаагаа анхарал оролдо-гоёо саг үргэлжэ гаргажа, бай-даг юм байна гэжэ тэндэ хууһан хүнүүд нагажа байбал. Тээд, үнэндөөшье хүгжэлтын зам дээрэ гараһан колхозой түрүүлэгшэ стахановецудайнгаа интерес ха-

радаг байһанинь харуулаа гэ-шэ.

Тус колхоз хадаа аймаг соогоо эгээн түрүүлжэ тарьяа хуряалгын, сохилгын болон тушаалгын хү-дэлмэри-нүүдые дүүргэһэн байгаа. 1.113 гектар таряагаа сентяб-рини 24-дэ монсогоршые ороһо гээнгүйгээр дүүргээд, сохилгоё октябриин 20-до 100 процент дүүргэхэһээ гадна 1.065 центнер эрхим шапартай тарьяа гүрэндөө тушааһан байха юм. 432 пүүд тарьяа МТС-эй 1945 оной хүдэл-мэриин түлөө аванс болгон ту-шаанхай.

Сэрэг дайнай хүшэр хүндэ ор-шон байдалһаа дуудыдаһан бэр-хэшээлнүүдые шадамар бэрхээр зайлуулжа хүдэлмэрилхэ талаар колхозник бүхэнөө Куйбыше-вэй нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэ-риллэгшэд нүхэд Балзарицаев ба Доржиев гэгшэд хүмүүжүүлһэн байна. Эиэнийн ашаар куйбы-шевэйхид хадаа стахановска ажалдуудаараа аймаг соогоо суурлажа, гансахан тарьян ажал дээрэ бэшэ, мүн мал үсхэбэрлэхэ талаар ехэхэн амжалтануудые туйлажа шадабал.

Социалистическэ мал үсхэбэ-рилхэ гүрэнэй түсэбны эбэртэ малаар—102,3 процент, хони ямаадаар—126 процент, адуу моридоор—100 процент дүүргэ-хэһэе байтагай, түсэбнөө гадуур

21 толгой эхэ гахайнууд үсхэ-бэрлэгдэжэ байна.

Малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигуудай дунда социали-стическэ мурьсөөн үргэнөөр ба-даруулагдажа, даалсабарита ажа-лаа жэшээтэ хайнаар дүүргэжэ байдаг стахановецудай тоо үдэр бүр олонордог болоо. Манай колхозууд ба колхознигууд тухай шэнэ анхарал оролдогосо парти ба правительствын хар-руулан баримтын гэршэ болохо СССР-эй Совнаркомой тогтоол гаргаһанһаа хойшо энэ колхоздо стахановецудай зэргэлэ хэдэн арбаад хүн ороһон байна.

Мүнөө колхозно үйлэдбэриин түрүүшүүлэ нэмэлтэ түлэбэри үгэхэ хүдэлмэри түлэг дундаа ябуулагдана. Эдэнэрэй дунда 53 наһатай Шагдурова Пыренкид гэгшэ илангаяа шалгарба. Юни-дэб гэхэдэ, Ц. Шагдуровагай хү-тэлбэрлэлэг № 1 гүүртын хони-шод Салжима Цоктоева, Салжи Будаева гэгшэд 398 эхэ хонин-хоо 442 хурьга түрүүлжэ абаад, нэгэньшье толгой хоролтогуйгөөр ондо оруулаһанайгаа түлөө арба-арбан хурьга нэмэлтэ түлэбэри абаха болобод.

№ 2 гүүртын хониншод Очпро-ва, Чимитова ба Гомбоева гэгшэд нэмэлтэ түлэбэри болгон 8—8 хурьга абаха болонхой. Эдэнэр хадаа 292 эхэ хониндоо 312 толгой хурьга түрүүлжэ абалан байгаа. № 5 гүүртын хониншод

Дондокова, Очирова, Улаинова гэг-шэд 6—6 толгой хурьгадые нэ-мэлтэ түлэбэри болгон абахань.

Мүн тэрэшлөөн түрүү наали-шад болохо Ханжа Эрдынеева, Ц. Батарова, Ц. Х. Салжанова, 60 наһатай хониншод Эрдэни Сага-лаев болон бусад нэмэлтэ түлэ-бэри-нүүдые абаха эрхэтэй бо-лоод, эршэмтэй шагсаар хүтэл-мэрилжэ байха юм.

Тэрэниһэ гадна, Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозойхид 1944 ондо гүрэндөө тушааха мяханай түсэб 100 процент оруулаһаа гадна, 1945 оной түсэбны аван-саар 100 процент оруулбал. То-но, ноһо, үндэгэ, хартаабха, овошь гэхэ мэтин уялгата түлэ-бэри-нүүдээрэ гүрэнтээе саг бол-зор соонь дүүрэн тоосожо шада-һан байна.

Илгээд байхадаа Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхоз, тэрэнэй чле-нүүд республикын түрүү колхо-зуудай нэгэндэ заатагүй тоолсдо-хо хүндэтэ эрхэ олоошонь элри-хэй. Иаяар болохоор зарлагдаһан республикын түрүү малшадай зүблөөндэ энэ колхозой түрүү-шүүл олоороо уряалагдан ерөжэ, өөһөдынгөө баян дүй дүршэл тухай хөөрөжэ үгэхэ байна.

Түрүү колхозой түрүүшүүлэ алдар соло!

Г. НИМБУЕВ.